Arşivde Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Dergisi-Mart 2024, Cilt: 1, Sayı: 1
Journal of Women and Gender in the Archives-March 2024, Volume 1, Issue 1

arşivde KADIN VE TOPLUMSAL CİNSİYET DERGİSİ
Journal of Women and Gender in the Archives

Kadın Merkezli Bir Arşiv ve Kütüphane: Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı

A Women-Centered Archive and Library: The Women's Library and Information Center Foundation

İstanbul'da bulunan Türkiye'nin ilk ve tek kadın merkezli arşiv ve kütüphanesi Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı'nın kurucu üyelerinden Füsun Ertuğ ile kurumun çalışmaları üzerine Selvi Başak Öztürk tarafından yapılan yazılı röportaj.

Çeviren / Translated by Selvi Başak Öztürk
Çeviri Editörü / Translation Editor Gizem Taş Canaple

"Koleksiyonlarımızı Oluştururken Hedefimiz Kadın Tarihyazımına Katkı Sağlamak, Kadınların Mücadelelerini, Kazanımlarını Görünür Kılacak Şekilde Feminist, Aktivist Bir Arşivcilik Anlayışıyla Yol Almaktır."

Sizi kısaca tanımak isteriz. Ne kadar süredir Vakıf'ta çalışıyorsunuz? Kütüphanedeki sorumluluklarınızdan bahseder misiniz?

Merhaba, ben Füsun Ertuğ; Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı'nı kuran beş kadından biriyim. Türkiye'de 1980'lerde yükselen kadın hareketine katılarak hareketin görsel kaydını tutmaya, fotoğraf ve videoyla belgelemeye çalışmıştım. Kuruculardan Şirin Tekeli'yi üniversiteden ve kadın hareketinden tanıyordum; onun önerisiyle kuruluş sürecine dahil oldum. Vakfın kuruluşuna öncü olan iki isimden biriydi Şirin Tekeli; ne yazık ki onu ve diğer iki arkadaşımızı, kütüphaneci, aka-

We would like to get to know you briefly. How long have you been working at The Foundation? Can you tell us about your responsibilities within the Library?

I am Füsun Ertuğ, one of the five co-founders of the Women's Library and Information Centre Foundation. In the 1980s, I joined the rising women's movement in Turkey, aiming to keep a visual record of the movement and document it with photographs and videos. I knew Şirin Tekeli, another co-founder, from the university and the women's movement; her suggestion led me to become part of the establishment process. Şirin Tekeli was one of the two pioneers of the establishment of the foundation;

demisyen Jale Baysal'ı ve felsefeci, yazar Füsun Akatlı'yı da yitirdik. Kuruculardan, 33 yıldır Vakfın arkasındaki itici güç olan Aslı Davaz ve ben varız. Esas olarak 25 kişiden oluşan Vakıf Genel Kurulu, iki yılda bir bu kuruldan seçilen yönetici arkadaşlarımızın çabası ve binlerce kadının gönüllü emeğiyle, güç birliğiyle oluşturuldu bu Vakıf. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce (IBB) tahsis edilen Fener semtindeki tarihi binada 1990 yılı 14 Nisan günü kapılarımızı açtık ve bu güne dek bu mekânı bir kadın hafıza merkezine dönüştürmeyi başardık.

Vakfın kuruluşunun ilk yıllarından itibaren bir görsel koleksiyon oluşturulması, kadınların görünürlüğünün sağlanması, kadın fotoğrafçılarla ve sanatçılarla iletişim kurulması gibi konularda çalıştım. Akademik çalışmalarım nedeniyle uzun süre Vakıf'tan uzak kaldım, son sekiz yıldır Vakfın temsili, Görsel Koleksiyon'un erişime açılması, kataloglanması ve aktif sağlama çalışmaları olmak üzere çeşitli alanlarda Vakıf'ta daha faal çalışıyorum.

Vakıf kurucularından Şirin Tekeli, Kasım 1993'te kütüphanede düzenlenen "İki Başlı Dev" filmi okuma etkinliğinde konuşma yaparken. KEKBMV, Görsel Koleksiyon, Dia_0435. / Şirin Tekeli, Foundation's co-founder giving a speech at the event of "Two-Headed Giant" film reading in the Library organized in November 1993. WLICF, Visual Collection, Dia_0435.

Vakfın 2021-2022 faaliyetleri ve 2023 yılında gerçekleştirdiğiniz etkinliklerden bahsedebilir misiniz? Ayrıca Vakfın ulusal ve uluslararası bağlamdaki önemi hakkında bilgi verebilir misiniz?

Vakıf, Türkiye'de kadınların belleğini oluşturmak, kadın tarihine ilişkin belgeleri derlemek üzere sistematik olarak çalışan ilk ve tek kurum. 1990'dan bugüne çalışmalarımız sonucu çok sayıda belge, bilgi, görsel malzeme ve kadın özel arşivi derlendi, koleksiyonlar oluşturuldu, yayınlar hazırlandı, etkinlikler düzenlendi. 2019'un sonlarına doğru pandeminin başlamasıyla, herkes gibi biz de uzaktan erişimin önemini, aciliyetini kavrayarak bu süreci yoğun olarak dijitalleştirme çalışmalarıyla geçirdik. Bu süreçte farklı koleksiyonlardan onbinlerce belgeyi erişime açtık.

unfortunately, we lost her and two other co-founders and friends, librarian and academic Jale Baysal, and philosopher and writer Füsun Akatlı. Another co-founder Aslı Davaz has been the driving force behind the Foundation for 33 years and I also worked for a very long time for the continuation of this library and archive center. This Foundation was established the collaborative efforts of the General Board of the Foundation, consisting of 25 members, our colleagues from the Executive Board elected every two years and the voluntary work of hundreds of women. The Foundation opened on April 14, 1990, in the historical building in Fener district, allocated by the Istanbul Metropolitan Municipality (IBB) and we have managed to transform this space into a women's memory center until today.

From the early years of the Foundation, I have worked on issues such as creating a visual collection, ensuring the visibility of women, and establishing contact with women photographers and artists. I was away from the Foundation for an extended period due to my academic studies, but for the last eight years, I have actively contributed to various areas such as the acquisition process, and also representing the Foundation, cataloging the Visual Collection, and making it accessible.

Drama'da (Bugünkü Makedonya) Konstantinos Papaladas Stüdyosu'nda çekilmiş, Osmanlı dönemi bir çift fotoğrafı, 18 Haziran 1914. KEKBMV, Görsel Koleksiyon, Foto_0152 / A photograph of an Ottoman-era couple taken at the Konstantinos Papaladas Studio in Drama (present-day Macedonia), June 18th, 1914, WLICF, Visual Collection, Foto_0152.

Nisan 2021'de Beykoz Üniversitesi işbirliğiyle "Türkiye'de Arşivciliğin Bugünü ve Yarını, Kadınların Arşivlerdeki Yeri Sempozyumu"nu düzenledik; çevrimiçi gerçekleştirdiğimiz bu sempozyumun bildiri kitabı 2022'de e-kitap[1], 2023'ün Eylül ayında ise basılı olarak yayımlandı.

2021 ve 2022 yıllarında İstanbul İsveç Başkonsolosluğu'nun ve EED'nin desteğiyle gerçekleştirdiğimiz iki projeyle koleksiyonlarımızdan bir seçki Vakfın veritabanı üzerinden erişime açıldı. Mart 2022'de Beykoz Üniversitesi'nin işbirliğiyle "Arşivcilikte Yeni Yaklaşımlar, Yeni Yöntemler" Çevrimiçi Sertifika Programı'nı düzenledik. Arşivciler, kütüphanecilik ve arşivcilik öğrencileri, kadın tarihi araştırmacıları, toplumsal cinsiyet çalışmaları bölümü öğrencileri ve araştırmacılara yönelik olan bu programda, arşivcilik alanındaki farklı yaklaşımlar, yeni yöntemler ve uygulamalar ele alındı. Sunumlar daha sonra e-kitap olarak yayımlandı.[2]

2021-22 döneminde, İsveç Enstitüsü tarafından desteklenen Equal Spaces projesi kapsamında Türk ve İsveçli altı kadın sanatçının arşivlerde çalışmasına olanak sağlandı ve sanatçıların bu sanatsal araştırmalarının sonucunda ürettikleri işler "Kadın Arşivlerinden Yansıyanlar" başlığıyla Mart-Nisan 2022'de İstanbul'da Depo'da sergilendi; sergi turları ve bir panel organize edildi. 2022'nin ikinci sergisi iki küratörün, Vakfın arşiv ve koleksiyonlarından hareketle hazırladığı ve Eylül 2022'de, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı (İKSV) tarafından düzenlenen 17. İstanbul Bienali'nde 4 ayrı mekânda 5 modülde sergilenen "Hem Zemin / Hem Zaman" sergisiydi. Bu sergideki iki modül 2023'ün Temmuz ve Ağustos aylarında, bir sivil toplum kuruluşu ve yayıncılık ağı olan Archive Kabinett'in düzenlediği "Ağaçların İç Kabuğu" (The Inner Bark of Trees) sergisi kapsamında Berlin'de sergilendi.

"Kadın Arşivlerinden Yansıyanlar" Sergisi açılışı, DEPO Galerisi, İstanbul, 17 Mart 2022. KEKBMV, Görsel Koleksiyon. / "Reflections from Women's Archives" Exhibition Opening, DEPO Gallery, Istanbul, March 17th, 2022. WLICF, Visual Collection.

1. Bkz. http://kadineserleri.org/sempozyum-bildiri-kitaplari/
2. Bkz. http://kadineserleri.org/diger-yayinlar/

Türkiye'nin ilk kadın stüdyo fotoğrafçılarından Maryam Şahinyan'ın objektifinden İstanbullu bir kadın; fotoğraf Foto Galatasaray kaşeli, 27 Nisan 1948 tarihli. Siyah beyaz çekilen bu fotoğrafın arkasına fotoğraftaki kadının elbisesinin pembe, saçlarının sarı, gözlerinin ise kahve renginde olduğu notu düşülmüş. KEKBMV, Görsel Koleksiyon. / A woman from Istanbul through the lens of Maryam Şahinyan, one of Turkey's first woman studio photographers; stamped Foto Galatasaray, dated April 27th, 1948. On the back of this black-and-white photograph, it is noted that the dress of the woman is pink, her hair blonde and her eyes brown. WLICF, Visual Collection, Foto_4086

Could you talk about the Foundation's activities for 2021-2022 and the events for 2023? Additionally, can you provide information about the significance of the Foundation in the national and international context?

The Foundation is the first and only institution systematically working to create the memory of women in Turkey, compiling documents related to women's history. Since 1990, as a result of our efforts, numerous documents, information, visual materials, and women's private archives have been collected, books and catalogs published and cultural events have been organized. Towards the end of 2019, with the onset of the pandemic, like everyone else, we recognized the importance and urgency of remote access, and we spent this period intensively digitizing our materials. During this process, we

Şüphesiz dijitalleştirme ve açık erişim çalışmaları, koleksiyonlarımızdaki belgelerin daha çok sayıda kullanıcı tarafından fark edilmesine, kullanılmasına; sergi, yayın vb. çalışmalara konu olmasına önemli ölçüde etki etti. 2022 gibi 2023 de sergi projelerini beraberinde getirdi. Cumhuriyet'in 100. yılı dolayısıyla ilki Mart, ikincisi Ekim ayı olmak üzere Küçükçekmece ve Muğla belediyelerinin işbirliğiyle Cumhuriyet'e ve kadına odaklanan sergiler düzenledik. Yine Ekim ayı içinde TAV Havalimanları işbirliğiyle hazırlanan "Cumhuriyet'in Kadınları: 1923-2023" başlıklı sergi Ankara, Antalya ve İzmir havaalanlarında sergilendi. Ayrıca Görsel Koleksiyon'dan bir seçki "212 Photography Istanbul" festivalinde, "Birbirimize Rastladık" başlıklı sergide yer aldı.

Katkı verdiğimiz bir diğer sergi ise Vestel'in 29 Ekim'de dijital bir çalışma olarak düzenlenen "Saye'nizde" sergisiydi. Bunların dışında, Beykoz Üniversitesi'nin işbirliğiyle 27-29 Ekim tarihleri arasında "100. Yılında Cumhuriyet'in Kadınları/Kadınların Cumhuriyeti (1923-2023)" başlıklı uluslararası bir sempozyum düzenledik. Hazırlıkları bir buçuk yıl süren sempozyuma 200 civarında bildiri özeti sunuldu. Türkiye'deki toplumsal cinsiyet ve kadın tarihi çalışmaları bakımından verimli bir sempozyum olduğunu söyleyebiliriz.

Kadın Eserleri Kütüphanesi ulusal bağlamda kadın hareketine belge-bilgi sağlamanın yanı sıra araştırmacılar, akademisyenler, medya, yayın kuruluşları ve sanatçılarla paylaşım içinde. Koleksiyonların internet üzerinden açık erişime sunulmasıyla birlikte yurtdışındaki kişi ve kurumların da kaynaklarımızdan yararlanması mümkün oluyor. Vakfın çalışmalarının ve koleksiyonların görünürlüğünün artması ve daha çok işbirliği yapılması, uluslararası alandaki hedeflerimiz arasında bulunuyor.

Vakfın benzer kurumlarla gerçekleştirdiği veya yürütmekte olduğu projelerinden kısaca bahseder misiniz?

Türkiye'deki diğer arşiv kurumlarıyla dönem dönem çeşitli projelere, çalışmalara bağlı olarak işbirliği içinde oluyoruz. Örneğin Tarih Vakfı ve TÜSTAV'la (Türkiye Sosyal Tarih Araştırma Vakfı) 2024 yılı için ortak bir sergi planlıyoruz. Yanı sıra Bursa, Diyarbakır, Gaziantep gibi illerdeki kent arşivleriyle, bilgi ve deneyim paylaşımı için iletişim halindeyiz. Ayrıca koleksiyon geliştirme, güncel takip etme vb. konularda toplantılara, etkinliklere katılım sağlamaya çalışıyoruz. Bu çerçevede fotoğraf arşivi bulunduran kurumları bir araya getiren ve arşiv malzemesi olarak fotoğrafa, fotoğraf koleksiyonlarına ve fotoğraf arşivlerindeki kullanıma bakmayı ve bu başlıkları birlikte tartışmayı amaçlayan 'Fotoğrafı Arşivlemek' toplantısına katıldık. İlki Haziran 2023'te yapılan bu toplantının genişleyerek bir platforma dönüşmesi öngörülüyor.

opened access to tens of thousands of documents from various collections.

In April 2021, in collaboration with Beykoz University, we organized the symposium titled "Archiving in Turkey Today and Tomorrow- Women in the Archives." The proceedings of this online symposium were published as an e-book[1] in 2022 and in print in September 2023.

With the two projects we carried out in 2021 and 2022 with the support of the Consulate General of Sweden in Istanbul and European Endowment for Democracy (EED), a selection from our collections was made available for access through the Foundation's database. In March 2022, in collaboration with Beykoz University, we organized the online Certificate Program titled "New Approaches, New Methods in Archiving." This program, which was designed for archivists, library and archival science students, women's history researchers, gender studies students, and researchers, covered various approaches, new methods, and practices in the field of archiving. The presentations were later published as an e-book.[2]

In the 2021-22 period, as part of the Equal Spaces project supported by the Swedish Institute, six Turkish and Swedish women artists were provided the opportunity to work in archives. The works produced by the artists as a result of their artistic research were exhibited under the title "Reflections from Women's Archives" in March-April 2022 at Depo in Istanbul, organized within the framework of the Equal Spaces project; exhibition tours and a panel discussion were also organized. The second exhibition of 2022 was the "In Time / On Ground", prepared by two women curators based on the Foundation's archives and collections. It was showcased in 4 different venues in 5 modules during the 17th Istanbul Biennial, organized by the Istanbul Foundation for Culture and Arts (İKSV) in September 2022. Two modules from this exhibition were displayed in Berlin in July and August 2023, as part of the "The Inner Bark of Trees" exhibition organized by Archive Kabinett, a non-governmental organization and publishing network.

Undoubtedly, digitization and open-access activities have significantly increased the visibility and usage of the documents in our collections, making them subjects for exhibitions, publications, and more. Like 2022, 2023 also brought exhibition projects. On the occasion of the Centenary of the Republic, we organized exhibitions focusing on the Republic and Women, with the cooperation of Küçükçekmece and Muğla municipalities, the

1. See. http://kadineserleri.org/sempozyum-bildiri-kitaplari/
2. See. http://kadineserleri.org/diger-yayinlar/

"100. Yılında Cumhuriyet'in Kadınları/ 'Kadınların Cumhuriyeti' (1923-2023)" Sempozyumu afişi / Poster of the International Symposium "On the Centenary of the Turkish Republic - Women of the Republic/ 'The Republic of Women' (1923-2023)"

Vakfın özellikle kadın özel arşivleriyle ilgili sağlama politikasından, kadın arşivlerinin kurumunuzdaki rolü ve öneminden bahseder misiniz? Bu arşivleri tanıtmak için hangi yöntemleri kullanıyorsunuz?

Özel Arşiv Koleksiyonu, Vakfın en önemli koleksiyonları arasında yer alıyor. Bugüne dek 100'ü aşkın kadının - kadın hareketinde aktif rolü olan çok sayıda kadın da dahil - özel arşivini ve 5 kurum arşivini koleksiyonumuza kazandırdık. Her biri hem kadınların yaşam öyküleri hem de Türkiye sosyal tarihi bakımından değerli ve özgün kaynaklar. Bir şekilde kadınların bilinçli olarak kendi tarihlerini koruma ve oluşturma çabasına tanık oluyoruz. Bağışçılardan arşivlerini talep etmek ve Vakfa sağlamak, kişiler, kadın kurumları ve LGBTİ+ dernekleri ile Vakıf arasında kurulan güven ilişkisinin sonucu.

Bağışların yanı sıra sahaflar aracılığıyla koleksiyona sağladığımız belgeler oluyor. İletişim içinde olduğumuz ya da Vakfın çalışmalarından haberdar olan sahaflar kadınlarla ilgili ellerine belge geçtiğinde – mektup, fotoğraf, günlük, süreli yayın vb. – bizi arıyorlar. Belgeleri inceledikten sonra satın alıp almayacağımıza karar veriyoruz. Necile Tevfik'in özel arşivinin koleksiyona kazandırılması, Halide Nusret Zorlutuna'nın özel arşivine dahil ettiğimiz hatıra defteri ve günlükler sahaflar ve Vakıf arasında kurulan bu iletişime verebileceğim örneklerden. Kişi özel arşivleri sıklıkla başvurulan koleksiyonlar arasında yer alıyor; sergilere, araştırmalara ve yayınlara kaynak oluşturuyor, kullanıldıkça görünürlükleri artıyor. Bağış yoluyla koleksiyona dahil ettiğimiz arşivler için bağışçılarıyla bir sözleşme imzalıyoruz. Ba-

first in March and the second in October. In October, in collaboration with TAV Airports, we also curated the exhibition titled "Women of the Republic: 1923-2023," which was displayed at airports in Ankara, Antalya, and Izmir. In addition, a selection from the Visual Collection was included in the exhibition "We Ran into Each Other" at the "212 Photography Istanbul" festival. Another exhibition we contributed to was Vestel's digital project titled "In Your Shadow," held on October 29.

In addition to these, in collaboration with Beykoz University, we organized an international symposium titled "On the Centenary of the Turkish Republic: Women of the Republic / The Republic of Women (1923-2023)" from October 27 to 29. The preparations for the symposium, which lasted one and a half years, involved the submission of around 200 abstracts. We can say that it was a productive symposium in terms of gender studies and women's history research in Turkey.

The Women's Library provides documentation and information for the women's movement in the national context, as well as engaging with researchers, academics, media, publishing institutions, and artists. With the collections being made accessible online, individuals and institutions abroad can also benefit from our resources. Increasing the visibility of the Foundation's activities and collections and fostering more collaborations are among our goals in the international arena.

Could you briefly talk about the projects that the Foundation has carried out or is currently conducting with similar institutions?

From time to time, we cooperate with other archival institutions in Turkey as part of various projects and cultural activities. For example, we are planning a joint exhibition with the History Foundation and TÜSTAV (Turkish Social History Research Foundation) in 2024. We are also in contact with city archives in cities like Bursa, Diyarbakır, and Gaziantep for information and experience exchange.

Additionally, we strive to participate in meetings and events related to collection development, staying updated, and similar topics. In this context, we attended 'Archiving Photography' meeting which brings together institutions that holds photograhpy archives together, with the aim to explore the use of photography as archival material, examine photo collections and their usage in archives, and discuss these topics collectively. The first meeting took place in June 2023, and it is anticipated to evolve into a broader platform.

Can you talk about the acquisition policy of the Foundation, especially regarding women's private archives

ğışçının özel şartları – arşivin belirli süre kapalı kalması vb.- varsa bunu belirtmesini talep ediyoruz. Bağış sürecinin belgelenmesinin de önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle arşivi teslim alırken bağışçının da onayını alarak fotoğraf çekip bu süreci kayıt altına alıyoruz, ayrıca mümkün oldukça bağışa dair kısa bir bilgi metni hazırlıyoruz. Bu metin bağış sürecinin tarihçesi niteliğini taşıyor ve "Arşivi sağlamak için nasıl bir iletişim kuruldu? Bu iletişimi kim kurdu? Arşiv nereden, kimler tarafından hangi tarihte alındı ve Vakfa nasıl ulaştırıldı?" gibi soruların yanıtlarını içeriyor. Ayrıca kataloglama çalışmaları esnasında arşivin üreticisi ya da yakınlarıyla arşiv kataloğunun gözden geçirilmesi, eksik verilerin tamamlanması; yer, kişi adlarının eklenmesi; tarihlerin doğrulanması vb. çalışmalar yapıyoruz; bu da arşivin belge/bilgi değerini artırıyor.

Düzenlediğimiz paneller, konferans dizileri, söyleşiler, tanıtım toplantıları, yayınlar ve sosyal medya paylaşımlarıyla özel arşivleri tanıtarak, farkındalık yaratmaya ve arşiv bilinci oluşturmaya çalışıyoruz. Düzenlediğimiz etkinlikler sayesinde bizlere ulaşan bağışçılar oluyor. Özel arşivler üzerine gerçekleştirdiğimiz çeşitli etkinliklerden birkaç örnek: "Tennur Koyuncuoğlu Özel Arşivi Dijitalleştirme, Kataloglama ve Açık Erişim Projesi Tanıtım Toplantısı" (Mayıs 2022); "Arşivim Nerede?" Çevrimiçi Söyleşi Dizisi (Haziran-Kasım 2021 arasında, aylık olarak); Feminist, Süfrajist, Şair, Piyanist ve Ressam Hortense Wood ve Arşivleri konferansı (Nisan 2019); Özel Arşivler Konferans Dizisi (Ekim 2018-Şubat 2019 arasında, aylık olarak); TÜSTAV'da Kadın Özel Arşivleri konferansı (Nisan 2018).

1950'de Mersin'de Türkiye'nin ilk il Belediye Başkanı seçilen Müfide İlhan'ın 1930'larda çekilmiş gelinlikli fotoğrafı, Istanbul. KEKBMV, Müfide İlhan Özel Arşivi, 10005_008_715 / A photograph of Müfide İlhan, who became Turkey's first provincial Municipality Mayor in Mersin in 1950, taken in the 1930s wearing a wedding dress, Istanbul. WLICF, Müfide İlhan Private Archive, 10005_008_715.

Yaşamı boyunca 40'ın üzerinde eser veren, eserleri Yeşilçam'a uyarlanan, Cumhuriyet döneminin ilk çok satan ve okunan roman yazarlarından Kerime Nadir, 13 Mayıs 1961'de İstanbul, Maçka Palas'daki evinde bir gazeteciyle söyleşi yaparken. KEKBMV, Kerime Nadir Özel Arşivi. Kerime Nadir, one of the first best-selling and widely-read novelists of the Republican era, whose works exceed 40 being adapted into Yeşilçam films, conducting an interview with a journalist in her house at Maçka Palas in Istanbul on May 13, 1961. WLICF, Kerime Nadir Private Archive.

and also the role and significance of women's archives in your institution? What methods do you use to promote these archives?

The Private Archive Collection holds a significant place among the Foundation's collections. To date, we have acquired the private archives of over 100 women - including numerous women actively involved in the women's movement - and 5 institutional archives. Each of them constitutes a valuable and unique source both for women's life stories and the social history of Turkey. In a way, we witness the conscious effort women to preserve and create their own histories. Requesting archives from donors and providing them to the Foundation is the result of the trust relationship established between individuals, women's organizations, LGBTI+ associations, and the Foundation.

In addition to donations, we also do acquisition through second-hand booksellers. The second-hand booksellers with whom we are in contact or who are aware of the activities of the Foundation contact us when they receive

Ayrıca 2020'de yayımladığımız 30. yıl ajandamız Arşivim Nerede?'de Vakıf bünyesinde bulunan kadın özel arşivleri de dahil 52 kadın özel arşivini, yer aldığı kurum, bağış süreci, barındırdığı malzeme, belgelerin kapsadığı dönem, arşiv üzerinde yürütülen kataloglama ve dijitalleştirme çalışmaları vb. açılardan ele alan metinlerle tanıttık. Bu yayınla araştırmacıların kadınlara ait özel arşivlerden ve bu arşivleri barındıran arşiv merkezlerinden haberdar olmalarını, kadınların özel arşivlerinin görünür kılınmasını ve özel arşiv bağışı konusunda farkındalık yaratmayı amaçladık. Bir diğer çalışma, yazarların ve kütüphane kolektifinin katkılarıyla hazırlanan, Vakıf ve İBB Kültür A.Ş. ortak yayını olarak 2022'nin Kasım ayında yayımlanan *Kadın Özel Arşivlerinde 40 Kadın 40 Hayat* kitabı. Özel arşivleri üzerinden 40 kadının yaşam öykülerinin ele alındığı bu çalışmayla kadın özel arşivlerine dikkat çekilerek bu arşivlerin düzenlenip araştırmacıların hizmetine sunulmasının ve özel arşivlerin bağışlanmasının önemine vurgu yapıldı.

Arşivleriniz ve koleksiyonlarınız hakkında bilgi verebilir misiniz? Araştırmacılar koleksiyonlarınıza nasıl erişebilir?

Vakfın arşiv ve koleksiyonları 1990'dan bu yana aşamalı olarak oluşturuldu. Bugün Özel Arşiv, Kadın Örgütleri ve Örgütlenmeleri, Efemera, Gazete Kupür, Afiş, Görsel, Nadir Eserler, Sözlü Tarih, Kitap, Süreli Yayın, Tez, Makale, Sanat Eserleri, Kadın Yazarlar, Kadın Sanatçılar ve İşitsel başlıkları altında 16 koleksiyonumuz bulunuyor.

Açılan ilk koleksiyon Kitap Koleksiyonu'ydu, bunu eski harfli ve yeni harfli kadın dergilerini bir araya getirdiğimiz Süreli Yayınlar Koleksiyonu takip etti. Bu koleksiyonu oluştururken sağlama sürecinde kaynaklara erişimde yaşadığımız sorunlara çözüm üretmek, bu kaynakların yerlerini saptayabilmek ve araştırmacılar için bir rehber ortaya koymak için bibliyografya hazırlama ihtiyacı hissettik; böylece İstanbul Kütüphanelerindeki *Eski Harfli Türkçe Kadın Dergileri Bibliyografyası* (1869-1927) ve *Hanımlar Âlemi'nden Roza'ya Kadın Süreli Yayınları Bibliyografyası*'nı (1928-1996) hazırladık. (http://kadineserleri.org/bibliyografyalar/)

Kuruluştan kısa bir süre sonra oluşturduğumuz bir diğer koleksiyon Özel Arşiv Koleksiyonu'dur. Bugün 100'ün üzerinde kişi ve kurum arşivinin yer aldığı, araştırmacıların sıklıkla başvurduğu bu koleksiyonun ilk bağışları Hasene Ilgaz ve Celile Berk Butka arşivleridir. Özel Arşiv Koleksiyonu'nun yanı sıra Kadın Örgütleri ve Örgütlenmeleri Koleksiyonu araştırmacılara en geniş kaynağı sağlayan koleksiyonlardan biri olma özelliğini taşır.

Kadın merkezli bir arşiv ve kütüphane olduğumuz için kadın hareketinin ve kadın tarihyazımının gereksinim

documents – letters, photographs, diaries, periodicals, etc. related to women. After reviewing the documents, we decide whether to purchase them or not. Examples of this communication between second-hand booksellers and the Foundation include the acquisition of Necile Tevfik's private archive and the inclusion of memoirs and diaries in Halide Nusret Zorlutuna's private archive.

Private archives of individuals are among frequently consulted collections, contributing as sources to exhibitions, research and publications, and their visibility increases as they are used. We sign a contract with the donors for the archives that we include in the collection through donations. If the donor has special conditions, such as the archive being closed for a certain period, we ask them to specify. We also consider it important to document the donation process. For this reason, when we receive the archive, we take photographs and record this process with the consent of the donor, and we also prepare a short information text about the donation whenever possible. This text serves as a history of the donation process and includes the following questions: "How was communication established to acquire the archive? Who established this communication? From where, by whom, and on what date was the archive received, and how was it delivered to the Foundation?" In addition, during the cataloging process, we work with the creator of archive or their relatives to revise the archive catalog, complete missing data, add locations and person names, verify dates, etc., which increases the document/information value of the archive.

We try to raise awareness and create archival consciousness by promoting private archives through panels, conference series, interviews, promotional meetings, publications and social media posts. Thanks to the cultural activities we organise, donors can forge links with the Library. A few examples of the various events we organized on special archives: "Tennur Koyuncuoğlu Private

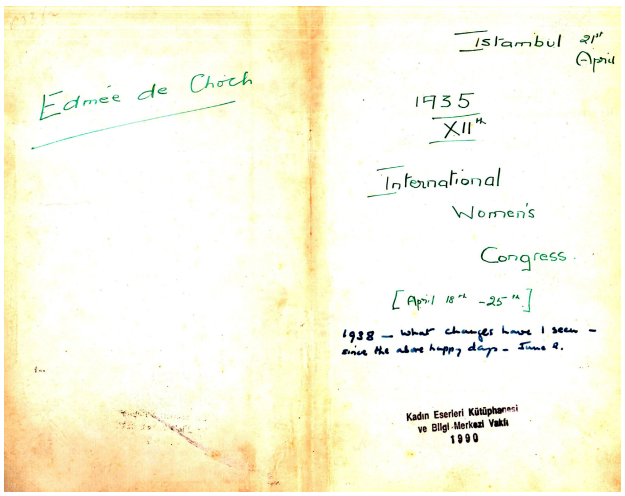
Özel Arşivler Konferans Dizisi kapsamında Prof. Dr. Tuba Çavdar Karatepe, "Şahıs Arşivleri" başlıklı sunumunu yaparken, 23 Ocak 2019. / Prof. Dr. Tuba Çavdar Karatepe giving a presentation titled "Private Archives" as part of the Special Archives Conference Series on January 23rd, 2019.

duyduğu kaynaklara göre yeni koleksiyonlar oluşturmayı da planlıyoruz. Sanırım buna en iyi örnek, çalışmalarına başladığımız "dijital doğan belgeler" koleksiyonu. Bugün Türkiye'de kadın hareketinin ürettiği dijital belge sayısı devasa bir boyuta ulaşmıştır. Bu nedenle basılı malzemenin yanı sıra bu tür belgelerin sağlanması ve arşivlenmesi de ayrıca önemlidir.

Son yıllarda bireysel desteklerin yanı sıra özellikle İstanbul İsveç Başkonsolosluğu'nun desteğiyle başta Özel Arşiv Koleksiyonu, Görsel Koleksyion, Kadın Örgütleri ve Örgütlenmeleri Koleksiyonu olmak üzere koleksiyonlardan bir seçki Vakfın veri tabanı üzerinden açık erişime sunuldu. Araştırmacılar bu koleksiyonları Vakfın web sayfasında yer alan "kütüphane kataloğu" ve "arşiv kataloğu" alanlarında arama yaparak inceleyelebilirler. Açık erişimde olmayan, üzerinde dijitalleştirme çalışması yapılmamış koleksiyonlar söz konusu olduğunda bizlere mail üzerinden ulaşabilirler ya da telefon ederek bilgi alabilirler. Kütüphane hafta içi her gün 9.00-17.30 saatleri arasında açık; dolayısıyla kütüphaneye gelerek yaptıkları çalışmayla ilgili kaynaklara yerinde de başvurabilirler.

Koleksiyonlarınızın ve arşivinizin Türkiye'deki kadın tarihini nasıl etkilediğini veya kadın tarihinin koleksiyonlarınız ve arşivinizle ilgili seçiminizi nasıl etkilediğini bilmek isteriz.

Türkiye'deki kadın tarihi çalışmalarına etkisi açısından birkaç şey söylemem gerekirse; ilk olarak eski harfli Türkçe kadın dergileri üzerine gönüllü ve yoğun emekle hazırlanan İstanbul Kütüphanelerindeki Eski Harfli Türkçe Kadın Dergileri Bibliyografyası'ndan *(1869-1927)* bahsetmek isterim. Bu yayınla kadın tarihine büyük ölçüde ışık tutan, ancak eski harfli Türkçe olmaları ne-

Edmée de Choch'un defterinin ilk sayfaları, 21 Nisan 1935. Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı, Nadir Eser Koleksiyonu. / The first pages of Edmée de Choch's notebook, April 21st, 1935. The Women's Library and Information Centre Foundation, Rare Material Collection.

Archive Digitization, Cataloguing and Open Access Project Presentation Meeting" (May 2022); "Where is my Archive?" Online Conversation Series (June-November 2021, monthly); Feminist, Suffragist, Poet, Pianist and Painter Hortense Wood and her Archives Conference (April 2019); Private Archives Conference Series (Between October 2018-February 2019, monthly); Women's Private Archives Conference at TÜSTAV (April 2018).

In addition, in our 30th-anniversary agenda, Where is My Archive? which we published in 2020, we introduced 52 women's private archives, including the women's private archives within the Foundation, with texts on the hosting institution, the donation process, the material they contain, the period covered by the documents, the cataloging and digitization works carried out on the archive, etc. With this publication, we aimed to make researchers aware of women's private archives and archival centers hosting these archives, to make women's private archives visible, and to raise awareness about private archive donations. Another work is the book 40 Women 40 Lives in Women's Private Archives, which was prepared with the contributions of authors and the library collective and published in November 2022 as a joint publication by the Foundation and Istanbul Metropolitan Municipality Culture Inc. With this book, which focuses on the life stories of 40 women through their private archives, attention was drawn to women's private archives, and the importance of organizing these archives and making them available to researchers and donating private archives was emphasized.

Could you give information about your archives and collections? How can researchers access your collections?

The archives and collections of the Foundation have been gradually built up since 1990. Today, we have 16 collections under the titles of Private Archives, Women's Organizations, Ephemera, Newspaper Clippings, Posters, Visual, Rare Material, Oral History, Books, Periodicals, Thesis-Dissertations, Articles, Artworks, Women Writers, Women Artists, and Audio Material.

The first collection was the Book Collection, followed by the Periodicals Collection, in which we brought together Turkish women's journals in Ottoman Turkish and modern Turkish. While creating this collection, we felt the need to prepare bibliographies to find solutions to the challenges we encountered in accessing resources during the acquisition process, to locate these resources, and to provide a guide for researchers; thus, we prepared the Bibliography of Women's Periodicals in Ottoman Turkish (1869-1927) in Istanbul Libraries and the Bibliography of Women's Periodicals from Hanımlar Alemi to Roza (1928-1996). (http://kadineserleri.org/bibliyografyalar/)

deniyle araştırmacıların bilgisi ve ilgisinden yoksun kalan eski harfli kadın dergilerinin varlığının ortaya çıkarılması ve bir araya toplanması amaçlandı. 38 derginin 1 500 sayısı Kütüphanede derlendi, her bir sayının içindekiler listesi oluşturuldu ve çevriyazımı yapıldı ve bibliyografik künyeleri hazırlandı.

Bir başka bibliyografya çalışması ise, 1928 Harf Devrimi'nden başlayarak 1996 yılına kadar çıkmış yeni harflerle basılmış kadınlarla ilgili 195 süreli yayının bibliyografik künyelerini, koleksiyon kayıtlarını ve çıkış yazılarını içeren *Hanımlar Âlemi'nden Roza'ya Kadın Süreli Yayınları Bibliyografyası*'dır. Vakıf koleksiyonlarından hareketle hazırlanan bu iki kitap da araştırmacılar için temel referans niteliği taşırlar.

Eski harfli Türkçe kadın dergilerinin çevriyazımı konusunda gönüllülerin desteğiyle yürüttüğümüz *Kadınların Belleği Dizisi* projeleri kapsamında hazırlanan yayınlarla dönemin kadınlarının yaşadıkları sorunları, çözüm arayışlarını, kendileri ve toplumla ilgili düşüncelerini, hakları için verdikleri mücadeleyi, kurdukları dernekleri, çalışma hayatına katılma çabalarını, düşün ve yazım faaliyetlerini görmemiz mümkün olabildi. Yayınlarımız, arşivciliği sadece derlemek ve biriktirmek olarak değil araştırmaya yol gösterecek referans yayınlarını oluşturmak olarak algılamamızın da sonuçlarındandır.

Nadir Eser Koleksiyonu'nda yer alan Hırvat asıllı gazeteci Edmée de Choch'un defteri, Uluslararası Kadınlar Birliği'nin Nisan 1935'te İstanbul'da düzenlediği 12. Kongresi'nden günümüze kalan, dünya ve Türkiye kadın mücadelesi tarihinin ilginç ve renkli belgelerinden biridir. 12. Kongre delegeleri için Boğaziçi'nde düzenlenen vapur gezisinde Edmée Choch tarafından delegelere sunulan ve her sayfasının bir ülkeye ayrıldığı bu anı defterinde 28 ülkeden 55 kadının adları, imzaları, birkaç satırlık görüşleri ya da duygularını ifade ettikleri cümleleri yer alıyor.

Özel Arşiv Koleksiyonu'nda yer alan, Cumhuriyet'in ilk feministlerinden ve Türk Kadın Birliği (TKB) üyelerinden Necile Tevfik'in arşivi hem Vakfa sağlanma hikâyesi hem de içerdiği belgeler bakımından dikkate değerdir. Hakkında neredeyse hiçbir bilgi bulunmayan Necile Tevfik'in yaşamı, TKB içindeki çalışmaları, eserleri ve ilgi alanları gibi konular arşivi üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkarılmıştır. Türkiye'nin ilk kadın avukatlarından Süreyya Ağaoğlu'nun kapsamlı arşivi bugün pek çok sergiye, yayına, makaleye kaynak sağlamıştır. Bu örnekleri diğer koleksiyonlar üzerinden de genişletmek mümkün.

Koleksiyonlarımızı oluştururken hedefimiz, kadın tarihyazımına katkı sağlamak; kadınların mücadelelerini, kazanımlarını görünür kılacak şekilde feminist, aktivist bir arşivcilik anlayışıyla yol almaktır. Bugünkü kadın ve

Another collection we established shortly after the foundation is the Private Archives Collection. The initial donations to this collection, which today contains the archives of over 100 individuals and institutions and is frequently consulted by researchers, were the archives of Hasene Ilgaz and Celile Berk Butka. In addition to the Private Archives Collection, the Women's Organizations Collection stands out as one of the collections that provides researchers with the most extensive resources.

Since we are a women-centered archive and library, we are also planning to create new collections based on the needs of the women's movement and women's historiography. I think the best example of this is the "born-digital documents" collection that we started working on. Today, the number of digital documents produced by the women's movement in Turkey has reached a colossal scale. Therefore, besides printed material, it is also important to provide and archive such documents.

In recent years, in addition to individual support, especially with the support of the Consulate General of Sweden in Istanbul, a selection of collections, including the Private Archives Collection, the Visual Collection, and the Women's Organizations Collection, have been made accessible through the Foundation's database.

Researchers can examine these collections by searching "library catalog" and "archive catalog" on the Foundation's website. In the case of collections that are not available in open access and have not been digitized, they can contact us via e-mail or call us for information. The library is open every weekday between 9.00 and 17.30 (GMT+3), so they can visit the library and consult the resources related to their work.

We would like to know how your collections and archive have influenced women's history in Turkey or how the women's history has influenced your choice regarding your collections and archive.

If I have to mention a few things in terms of its impact on women's history studies in Turkey, I would like to mention the Bibliography of Women's Periodicals in Ottoman Turkish (1869-1927) in Istanbul Libraries, prepared with voluntary and intensive effort focusing on women's periodicals in Ottoman Turkish. With this publication, it was aimed to reveal the existence of Ottoman Turkish women's periodicals, which shed light on women's history to a great extent, but which have been deprived of the knowledge and interest of researchers due to their being in Ottoman Turkish, and to gather them.1,500 issues of 38 journals were compiled in the Library, each issue's table of contents was listed, and transliterated, and bibliographic entries were prepared.

LGBTİ+ hareketlerine kaynak sağlamak ve bu hareketlerin belge derleyicisi olmak da önemli hedeflerimizdendir.

Koleksiyonlarınızda tüm kadın gruplarının eşit şekilde temsil edildiğini düşünüyor musunuz?

Her kadın merkezli arşiv kurumunun hedefi tüm kadın gruplarını kapsayabilmek olsa da gerçekte bu pek mümkün değil. Kadınlar, kuşaklar boyu sözlü kültürün aktarıcıları olarak zengin bir kültürel birikime sahipler, ancak bu bilgileri arşiv malzemesi haline getirmek çok kolay değil. Özel arşivlerini kurumumuza bağışlamaları için başvurduğumuz kişilerden ilk duyduğum cümle genellikle: 'Benim bir arşivim yok ki' oluyor. Arşivlerin içeriği değişse de en kapsamlı özel arşivler eğitim düzeyi yüksek meslek sahibi, kentli, beyaz yakalı kadınlar, akademisyenler ve sanatçı kadınlara ait. Kırsal kesimlerden kadınların, emekçi kadınların, göçmenlerin, 'azınlık' gruplara mensup kadınların ve LGBTİ bireylerin koleksiyonlarımızda temsili ise oldukça sınırlı. Görsel Koleksiyon'da görece çoklukla kırsal kesimden ve alt-orta gelir gruplarından kadın görsellerine rastlıyoruz. Emek temelli çalışmaların, alt gelir gruplarından kadınlarla görüşmelerin sayısı arttıkça bu gruplardan kadınların arşivlerdeki temsili de artacaktır.

Sözlü tarih çalışmaları, sistematik olarak yapılabilirse az temsil edilen kadınların arşivlerde yer alabilmesi için önemli bir araç olabilir.

Dijitalleştirme politikanız hakkında bilgi verebilir misiniz? Açık erişimde olan herhangi bir özel arşiv veya koleksiyonunuz var mı?

Dijitalleştirme çalışmalarında önceliğimiz, yeri doldurulamaz arşiv malzemesinin dijitalleştirilmesi. Bunu araştırmacılar tarafından sıklıkla başvurulan koleksiyonlar takip ediyor. Büyük çaplı dijitalleştirme çalışmalarını yeterli personeli ve maddi desteği sağladığımız ölçüde projeler dahilinde yapabiliyoruz. 2020-2022 arası dönemin bu anlamda yoğun ve verimli geçtiğini söyleyebilirim.

Dijitalleştirme çalışmalarının önemli bir parçası da açık erişim. Açık erişim söz konusu olduğunda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu devreye giriyor, bu aşamada her bir belgenin konunun uzmanı avukatlar tarafından değerlendirmesi yapılıyor.

Dijitalleştirme, kataloglama ve açık erişime sunma çalışmaları kapsamında Görsel Koleksiyon'dan 7 600 fotoğraf, Kadın Örgütleri ve Örgütlenmeleri Koleksiyonu'ndan 600'ün üzerinde kadın kurum ve örgütlenmesine ait belge dijitale aktarılarak erişime açıldı. Özel arşivlerden 12 kadının arşivine, Afiş Koleksiyonu'ndan 200 afişe, Kadın Yazarlar ve Kadın Sanatçılar koleksiyonlarından

Another bibliographic work is the Bibliography of Women's Periodicals from Hanımlar Alemi to Roza (1928-1996), which includes bibliographic entries, collection records, and the editorial of the first issues of 195 periodicals related to women published in new alphabeth from the 1928 Alphabet Reform until 1996. Both books, prepared based on the collections of the Foundation, are the fundamental references for researchers.

With the publications prepared within the scope of the Women's Memory Series project, carried out with the support of volunteers for the transliteration of Ottoman Turkish women's periodicals into modern Turkish, we were able to see the problems experienced by the women of the period, their search for solutions, their thoughts about themselves and society, the struggle for their rights, the associations they established, their efforts to participate in working life, their thinking and writing activities. Our publications are one of the results of our perception of archiving not only as compiling and accumulating but also as creating reference publications that guide research. Within our Rare Material Collection, the notebook of Edmée de Choch, a Croatian-origin journalist, is one of the most interesting and colorful documents in the history of women's struggle in Turkey and the world, dating back to the 12th Congress of the International Alliance of Women held in Istanbul in April 1935. Presented by Edmée Choch to the delegates during a boat trip on the Bosphorus organized for the 12th Congress delegates, this memoir notebook dedicates each page to a different country. It includes the names, signatures, a few lines of opinions or sentences expressing the feelings of 55 women from 28 countries.

In the Private Archives Collection, the archive of Necile Tevfik, one of the first feminists of the Republic and a member of the Union of Turkish Women (UTW), is remarkable both for the story of its acquisition by the Foundation and for the documents it contains. The life of Necile Tevfik, about whom there is almost no information, her activities within the UTW, her works, and other interests were uncovered as a result of the studies conducted on her archive. The comprehensive archive of Süreyya Ağaoğlu, one of Turkey's first women lawyers, has contributed to numerous exhibitions, publications, and articles. It is possible to expand these examples through other collections.

While creating our collections, our goal is to contribute to the women's historiography and to progress with a feminist, activist archival approach that highlights women's struggles and achievements, making them visible. Providing resources for today's women's and LGBTI movements and being the document compiler for these movements are among our most important objectives.

"Kadınların Belleği 1990-2000", Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı 10. yıl Afişi. KEKBMV, Afiş Koleksiyonu. / "Women's Memory 1990-2000", 10th Anniversary Poster of the Women's Library and Information Centre Foundation. WLICF, Posters Collection.

seçkilere, Gazete Kupür Koleksiyonu'ndan ise kadına yönelik şiddet konulu 3000'i aşkın kupüre veritabanı üzerinden erişilebilir.[3]

Süreli Yayın Koleksiyonu'nda yer alan yeni harfli kadın süreli yayınlarından *Aile Dostu (1931-1932), Ev-İş (1937-1952), Ana (1938-1942), Türk Kadını (1944-1948), Ev-Kadın (1945- 1950?), Aile (1947-1952), Kadın Dünyası (1952-1953)* olmak üzere 7 derginin 310 sayısı (9604 sayfa) açık erişimde. Eski harfli kadın süreli yayınlarından ise *Terakk-i Muhadderat (1869-1870), Aile (1880), Hanımlara Mahsus Gazete (1895-1908), Parça Bohçası (1889), Demet (1908-1900), Kadın İstanbul (1911-1912), Musavver Kadın (1911), Kadınlık/Kadın Duygusu (1914), Sıyanet (1914), Bilgi Yurdu Işığı (1917-1918), Türk Kadını (1918-1919), Genç Kadın (1919), Hanım (1921) ve Çalıkuşu (1926)* dergileri olmak üzere 14 derginin 631 sayısına kütüphane kataloğu üzerinden erişebilirsiniz.[4]

3. Bkz. http://kutuphane.puktacloud.com/medas/giris.php
4. Süreli yayınların dijitallerine erişmek için bkz. http://176.236.94.38/yordam/

Do you think that all women's groups are equally represented in your collections?

While it is the goal of every women-centered archival institution to cover all women's groups, it is not practically achievable. Women have a rich cultural heritage as transmitters of oral culture for generations, but it is not easy to convert this knowledge into archival material. The first sentence I usually hear from the people we apply to donate their private archives to our organization is: 'I don't have an archive'. Although the content of the archives varies, the most comprehensive private archives belong to highly educated, professional, urban, white-collar women, academics, and women artists.

The representation of rural women, labouring women, migrants, women belonging to 'minority' groups, and LGBTI individuals in our collections is quite limited. In the Visual Collection, we see relatively more images of women from rural areas and lower-middle-income groups. As the number of labour-based studies and interviews with women from lower-income groups increases, the representation of women from these groups in archives will also grow. Oral history studies, if systematically conducted, can be an important tool for the inclusion of underrepresented women's archives.

Can you provide information about your digitization policy? Do you have any private archives or collections available in open access?

In terms of digitization work, our priority is the digitization of irreplaceable archival material. This is followed by the collections frequently consulted by researchers. We are able to undertake large-scale digitization works within the scope of projects to the extent that we provide sufficient personnel and financial support. I can say that the period between 2020 and 2022 was intense and productive in this regard.

An important part of digitization efforts is open access. When it comes to open access, the Personal Data Protection Law comes into play, and at this stage, each document undergoes evaluation by legal experts specializing in the subject. Within the scope of digitization, cataloging and open access, 7,600 photographs from the Visual Collection and more than 600 documents of women's institutions and organizations from the Women's Organizations Collection were digitized and made accessible.

The archives of 12 women from Private Archives, 200 posters from the Posters Collection, selections from the Women Writers and Women Artists collections, and over 3,000 clippings on violence from the Newspaper Clippings Collection can be accessed through the data-

Dijital feminist hareketin ürettiği dijital doğan belgeleri toplamayı nasıl başarıyorsunuz? Feminist hareketle ilgili sosyal medyayı arşivliyor musunuz?

2021 yılında "Dijital Doğan Belge Koleksiyonu" oluşturmak amacıyla bir deneme çalışması yaptık ve komisyon kurduk. Çevrimiçi etkinlik afişleri ve katalog bilgileri; web siteleri, platformlar, bloglarla ilgili görsel ve tanıtım metinleri; sosyal medya üzerinden oluşturulan kampanyaların hashtagleri, görselleri ve bilgileri olmak üzere bir derleme yaptık.

2022'de 300'ü aşkın kadın örgütünün şemsiye platformu olan EŞİK'in (Eşitlik İçin Kadın Platformu) WhatsApp yazışmalarından kampanya görselleri, etkinlik afişleri, faaliyet raporları, toplantı notları ve çeşitli belgeleri arşivlemeye başladık. Bunun yanı sıra feminist hareketle ilgili 8 Mart yürüyüşü ve sokak eylemlerine dair haberleri, görselleri, bize ulaştırıldığı takdirde derliyoruz. Dijital doğan belgelere yönelik yazılı bir politika oluşturmak üzere de çalışmalara başladık. Yeterli teknik donanımımız ve insan gücümüz yok, bu da çalışmanın biraz ağır gitmesine neden oluyor. Dolayısıyla dijital doğan belgeleri arşivleme konusunda kurumlar arası diyaloğa açığız.

Türkiye'de kadın tarihi belgelerinin korunması konusunda aktif olarak çalışan arşivciler ve kişi/kurumlar için son birkaç söz eklemek ister misiniz?

Türkiye'de kadın tarihi alanında çalışan sınırlı sayıda arşivci olsa da Vakfa gönüllü olarak belge ve bilgi derleyen akademisyenler ve araştırmacılar giderek artıyor. 20'ye yakın üniversitede[5] Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Ana Bilim Dalı ya da Programı bulunuyor, 120'ye yakın üniversitede de Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi mevcut. Bunların tümü aktif çalışma yapmasa da, bu alanda çalışan ya da eğitim alan kadınların, kuir araştırmacıların, sanatçıların ve LGBTİ+ bireylerin arşivlere ilgisi artıyor, burada saklı kalan verilerin ortaya çıkması için belge kazısı, arşiv taraması yapmaya gönüllü kuşaklar yetişiyor. Görsel veri okuması yapabilen fotoğraf tarihçilerinin, arşivlerden yeniden yaratım alanında yararlanan sanatçıların sayısında da artış var. Arşivler arası işbirliğine, dayanışma ve paylaşıma çok önem vermeli, ulusal ve uluslararası işbirliklerini artırmalıyız.

5. https://tocikad.org/yuksek-lisans-programlari/

base.[3] Among the women's journals with new alphabet in the Periodicals Collection, 310 issues (9,604 pages) of 7 journals, including Aile Dostu (Family Friend) (1931-1932), Ev-İş (House-Work) (1937-1952), Ana (Mother) (1938-1942), Türk Kadını (Turkish Women) (1944-1948), Ev-Kadın (House-Woman) (1945-1950?), Aile (Family) (1947-1952), Kadın Dünyası (Woman's World) (1952-1953), are available in open access. In the Ottoman Turkish women's periodical section, you can access 631 issues of 14 periodical including Terakk-i Muhadderat (Progress of Muslim Women) (1869-1870), Aile (Family) (1880), Hanımlara Mahsus Gazete (Newspaper for Ladies) (1895-1908), Parça Bohçası (Bundle of Pieces) (1889), Demet (Bouquet) (1908-1900), Kadın İstanbul (Woman Istanbul) (1911-1912), Musavver Kadın (Imagined Woman) (1911), Kadınlık/Kadın Duygusu (Womanhood/Woman's Emotion) (1914), Sıyanet (Safekeeping) (1914), Bilgi Yurdu Işığı (The Light of the Homeland of Knowledge) (1917-1918), Türk Kadını (Turkish Women) (1918-1919), Genç Kadın (Young Woman) (1919), Hanım (Lady) (1921) and Çalıkuşu (Wren) (1926) through the Library catalog.[4]

How do you manage to collect the born-digital documents produced by the digital feminist movement? Do you archive social media related to the feminist movement?

In 2021, we conducted a trial study and established a commission to create a "Born-Digital Documents Collection". We compiled online event posters and catalogue information, visuals and promotional texts related to websites, platforms, blog, as well as hashtags, visuals and information of campaigns created through social media.

In 2022, we initiated the archiving of campaign visuals, event posters, activity reports, meeting notes, and various documents from the WhatsApp correspondence of EŞİK (Women's Platform for Equality), an umbrella platform for over 300 women's organizations. Additionally, we compile news and visuals related to the feminist movement including the March 8th marches and street protests if provided to us. We have also started to work on a written policy on born-digital documents. Due to limited technical resources and manpower, progress in this area has been somewhat slow. Therefore, we are open to inter-institutional dialogue regarding archiving born-digital documents.

3. See http://kutuphane.puktacloud.com/medas/giris.php
4. To access digital copies of periodicals, see http://176.236.94.38/yordam/?dil=3

Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı, Fener, İstanbul. / The Women's Library and Information Centre Foundation, Fener, Istanbul.

Would you like to add a few last words for the archivists and the individuals/institutions actively working on the preservation of women's history documents in Turkey?

Although there are a limited number of archivists working in the field of women's history in Turkey, there is a growing number of academics and researchers voluntarily compiling documents and information for the Foundation. Nearly 20 universities5 have Gender and Women's Studies Departments or Programmes, and nearly 120 universities have Women's Studies Application and Research Centers. Although not all these centers are actively working, the interest of women, queer researchers, artists, and LGBTI+ individuals working or studying in this field is increasing, and generations willing to excavate documents and scan archives are emerging to unveil the hidden data. There is also an increase in the number of photo historians capable of visual data analysis and artists utilizing archives for recreation. We should attach great importance to collaboration, solidarity, and sharing between archives, and increase national and international cooperation.

5. https://tocikad.org/en/masters-degree/